

decade. Communiqué of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education. Leuven and Louvain-la-Neuve, 28-29 April 2009. – Режим доступу : <http://www.bologna2009benelux.org>.

УДК 338.2

НАРОДНА ЕКОНОМІКА - РЕГУЛЯТОР СУСПІЛЬНИХ І ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН НОВОГО ТИПУ

М. П. Давидів

Громадська організація «Український шлях»

e-mail: mdavydiv@ukr.net

Поняття *народної економіки* постає в нашій уяві у кращому випадку, як колективні форми господарювання (кооперація, акціонерні товариства, муніципальні підприємства і інші) або як витвір комуно-соціалістичних ідей, які в реаліях сьогодення не дають відповіді на питання про шляхи подолання протиріч і перспективи майбутнього розвитку економіки.

Пошук правильної відповіді лежить, на нашу думку, у царині глибинного розуміння *права власності*. На перший погляд це поняття є добре відомим широкому загалу. Проте, необхідно наголосити на тому, що воно несе таку ознаку, яка може не тільки розширити знання про власність, а й використати їх для суттєвого впливу на процес розвитку різних форм господарювання. Адже саме неправильне сприйняття людиною поняття права власності завжди було і є причиною конфліктів інтересів, ведення торгових, ресурсних, холодних і гарячих воєн, що в умовах відставання зростання рівня суспільної свідомості за шалених темпів розвитку науки і техніки може привести до катастрофічних наслідків.

Ключ до глибинного розуміння поняття *права власності* лежить, на нашу думку, в переліку власників об'єктів господарювання, в якому відсутнє поняття *народна власність* – ознаки, яка мала б виконувати місію *регулятора суспільних та економічних відносин нового типу*.

Адже, відсутність народної власності виступає спільною ознакою як для капіталістичного, так і для комуністичного способів виробництва. При цьому, якраз хто володіє вагомою часткою власності, той має реальну можливість приймати рішення, включаючи такі, де йдеться про долю світу. Якщо ж народ не є власником, то процес прийняття рішень буде зосереджено в руках невеликої кількості осіб, що є головною небезпекою для планети – небезпекою, яку неспроможна подолати навіть найкраща демократія.

Отже, у боротьбі ідей, ідеологій, світоглядів, тимчасових благ конкуренції людство знехтувало законом рівноваг у сфері прийняття рішень, а значить і суспільних та економічних відносин. Закон рівноваг підмінено звабливими гаслами справедливості, рівного розподілу суспільних благ і навіть нав'язуванням ідеї, що по-іншому бути не може.

умовах сучасних загальносвітових трансформаційних процесів сьогодення цю помилку може поступово виправляти лише перехід до народної економіки, базою якої є *право власності народу на об'єкти господарювання*.

Згідно з [1, с. 388], «Народна економіка – економіка, що розвивається в інтересах народу, передбачає використання всіх типів і форм власності (за домінування трудової колективної власності), всебічний соціальний захист населення й національне демократичне економічне планування. Рушійними силами побудови такої економіки є весь народ, його основні верстви та прошарки робітники, селяни, інтелігенція, підприємці, службовців, які хочуть бачити Україну сильною і незалежною й сприяють її розбудові».

Основою народної економіки є народні підприємства, «...на яких долається відчуженість найманого працівника від засобів виробництва, а отже, праці від власності, влади, оскільки керівництво здійснюється на основі самоуправління» [2], а її становлення і розвиток створюватиме найкращі можливості для:

1. Поступового відновлення рівноваги між обсягами матеріальних благ в руках невеликої кількості осіб та населення планети.
2. Правильного і раціонального використання усіх ресурсів планети.
3. Зростання ролі партнерства і зменшення негативів конкуренції.
4. Вивільнення творчого потенціалу людей і народів.
5. Подолання розриву між темпами поступу науково-технічного прогресу і зростанням рівня суспільної свідомості, коли праця стане не лише засобом заробітку, а й духовною потребою.

Змінити світ на краще і звільнити його від небезпеки самознищення без переходу до народної економіки як регулятора економічних і суспільних відносин нового типу є утопією. Як визнано автором статті про народну, солідарну економіку в журналі «Економіка України» [3, с. 26], «Практика засвідчила безперспективність існуючої економічної моделі, в межах якої немає необхідних та достатніх умов для реформування. Вона потребує радикальної трансформації».

Зв'язку з цим стає цілком очевидною необхідність і доцільність розвитку народної економіки шляхом інтенсифікації як необхідних обсягів теоретичних досліджень за цим напрямом, так і розробки методичних та практичних рекомендацій щодо її формування, становлення і виходу на загальносвітові масштаби.

Список використаних джерел:

Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. Т.1. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.

Економічний енциклопедичний словник / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://subject.com.ua/economic/slovník/1889.html>

Філіпенко А. С. Народна, солідарна економіка: концептуальний ескіз /

С. Філіпенко // Науковий журнал «Економіка України». — 2016. - №6(655). – С. 19-28.

УДК 35.07:159:316

**ПЕТЛЯ МЕБІУСА-ЛІСТІНГА: УРОКИ ДЛЯ
ВІТЧИЗНЯНОГО ЛІДЕРСТВА**

Д. І. Дзвінчук, О. В. Лютий, М. О. Лютий

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: @nung.edu.ua*

Автори публікації [1] прийшли до висновку про те, що потужний лідер повинен одночасно володіти всіма рисами хорошого послідовника, а основою якісного лідерства є здатність і вміння підпорядковуватись іншому лідеру. Для цього ними вперше було запропоновано описати феномен лідерства з використанням відомої математичної моделі – стрічки (петля, поверхня або лист) Мебіуса-Лістінга [2] – поверхні з однією стороною і лише з одним краєм, яка ілюструє нерозривність зв'язку феноменів лідерства і послідовництва як характеристик однієї і тієї ж особистості. Тобто, володіючи характеристиками лідера, тією ж мірою особа повинна вміти підпорядковуватись, проявляючи необхідні поведінкові зразки в залежності від ситуації.

Однак, ще середньовічний християнський письменник (1379 – 1471 рр.) Тома Гемеркен Кемпійський в розділі 7 третьої книги «Наслідування Христа» вказуючи на факт того, що «Рідко коли даються покійно керувати собою такі, що вважають себе дуже мудрими», стверджував в зв'язку з цим, що «Неможливо добре керувати, не навчившись підкорятись» [цитуються за 4].

Тому цілком очевидно, що запропонована в [5] модель диференціації людських ресурсів будь-яких організаційних утворень в координатах здатності і бажання займати лідерські позиції і виконувати функції лідера враховує тези Томи Кемпійського, поділяючи людей на лідерів, спів-лідерів і послідовників. Тобто, лідерам організованих людських спільнот необхідно формувати середовище, в якому всі учасники повинні бути залученими до лідерства, ставати спів-лідерами і утворювати т. зв. «команду лідерів» - поняття, яке останнім часом набуває поширення в зв'язку з новим напрямом розвитку лідерства через розкриття здібностей послідовників.

Однак, для цього необхідно, щоб лідери в організованих спільнотах людей не призначалися кимось, а усвідомлено обирались і визнавались такими більшістю спільноти, на чому і повинна ґрунтуватися сучасна культура лідерства. Тільки в цьому випадку між керівником-лідером і працівником – спів-лідером чи послідовником створюватиметься простір взаємодії, в якому феномен лідерства буде реалізованим не на засадах «керівник – підлеглий», а через співпрацю множини нетипових управлінських пар «лідер – спів-лідер» і «лідер – послідовник», об'єднаних спільною метою.